

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Št.v. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglašni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popustUREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobotica, 11. decembra 1938.

ŠTEV. 50 a.

Predsednik vlade
Dr. MILAN STOJADINOVIĆ

Dejanja govore

Volilna borba je v polnem razmahu. Širom države se vrše dan na dan volilni shodi, saj nas loči le še nekaj dni od 11. decembra, ko bo velika in odločilna bitka začrtala za daljšo dobo smer naši notranji in zunanji politiki. Za zaupanje državljanov se potegujejo tri državne liste, vendar pa bo glavni boj samo med dvema: med listo, katere nosilec je sedanji predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, ki je kandidatna lista JRZ in pa med listo dr. Vladimira Mačka, ki je zbrala pod svoj plašč vse mogoče stranke in strančice, ki nikdar niso in ne bodo imele med seboj ničesar skupnega. Tretja lista Dimitrija Ljotića pa sploh ne pride v poštev, saj bi lahko vse Prekmurce naštel na prstih roke, ki vedo kaj o tem gospodu. Isto velja tudi za druge kraje naše države.

Kako se bo naše ljudstvo odločilo dne 11. decembra ni težko uganiti. Zmaga JRZ je zagotovljena, saj ima v tej borbi kaj lahko delo. Preden so še prišli kandidati najmočnejše stranke v državi, kateri načeljuje državnik velikih zmožnosti in širokega razgleda, dr. Milan Stojadinović, med ljudstvo je bilo to že pridobljeno za njih program. Tri letno delo sedanje vlade je zapustilo v vsem našem gospodarskem in političnem življenju takšne pridobitve in uspehe, da nihče, niti nasprotniki ne morejo preko tega. Le malo

se zmislimo nazaj, kako je bilo pred nastopom sedanje vlade! Ko ste prodajali žito ste kleli, saj vam ni bil niti trud do polovice poplačan. Ko ste gnali živino na sejm, ste obupavali saj ste morali dati svoje živinče skoraj za miloščino. Dolgovi so vam sesali kri in življenje. Kakšna so bila pota in ceste skozi vaše vasi? In ti delavec, ki se mučiš od zore do mraka, ali je bil tvoj trud tako plačan, kakor je danes? So bile tvoje pravice uzakonjene, kot je to napravila sedanja vlada. To so dejanja preko katerih ne moremo, to so dokazi, da dela sedanja vlada res za narod in da je v polni meri vredna našega zaupanja.

Kar pa je posebno važno je to, da smo mi Prekmurci šele pod sedanjo vlado dobili vse ono, za kar smo se bojevali, prosili in rotili leta in leta. Koliko je bilo pisanja o Petanjskem mostu. Danes se že gradi most, ki bo za nas ogromnega gospodarskega pomena. Borili smo se za popolno gimnazijo. Pod sedanjo vlado smo to dosegli. Pripravljalna dela za novo moderno bolnišnico so končana in kmalu bodo delavci prišli za delo, da nam postavijo naš največji zdravstveni zavod. Mnogo pa je bilo še drugih javnih del po naših občinah, ki sleherni priča v skrbi za dobrobit našega ljudstva, ki se je šele pod sedanjo vlado znebila občutka zapuščenosti in osamljenosti od ostale države. Pri vseh izvršenih delih, čigar vrednost gre v milijone in

milijone pa zadenemo vedno ob troje imen: Dr. Milan Stojadinović, voditelj Slovencev dr. Anton Korošec in ban dr. Marko Natlačen. Naše ljudstvo zna biti hvaležno in vsaj del te hvaležnosti bo pokazalo dne 11. decembra, ko bo enodušno glasovalo za sedanje politične voditelje.

Vendar pa zvestoba stranki in tiha hvaležnost do voditeljev, ki so uresničili naše želje še ni dovolj. Vsak, ki je pristaš politike JRZ, mora postati v teh dneh agitator, mora do svojih prijateljev in znancev, da jih pridobi za našo stvar, kajti naša zmaga mora biti velika in prepričevalna. Delo bo imel lahko, saj dejanja dovolj glasno govore in stokrat prekričijo besedičenje nasprotnikov. Na kaj se morejo sklicevati? Na ničesar! Na obljube o zlatih gorah in srebrnih rekah pa noben Prekmurec ne verjame več. Obljubimo imeli že v vseh prejšnjih letih dovolj. Mi smo pristaši dejanj, ker le od teh imamo koristi, ki se pa kot ljudje zdravega razuma nočemo odrekati.

Mi smo pristaši sedanje politike in ker se zavedamo, da bo sedanja vlada tudi v bodoče skrbela za prosep in napredek naše lepe in ljubljene prekmurske zemlje, bomo vsi glasovali za listo JRZ, čigar predsednik je naš veliki državnik dr. Milan Stojadinović. S tem ne bomo izpolnili le svojo državljansko dolžnost, pokazali se bomo globoko hvaležni in izpričali svojo politično zrelost.

POLITIKA

Slovenija voli vsega skupaj 29 poslancev. Dasi so postavljene le tri državne liste, vendar se na teh treh listah poteguje za teh 29 slovenskih mandatorov kar 140 kandidatov, od teh je 34 pristašev JRZ, 77 dr. Mačka, ostanek pa pripada dr. Ljotiću (jugoslovenski fašisti), ki je postavil svoje kandidatne liste v vseh slovenskih krajih.

20 letnico jugoslovanske države je praznovalo 1. decembra vse ljudstvo v naši državi na takojšlaven način, kakor dosedaj še nikoli. Posebno slovesne proslave so bile v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Nova invalidska uredba je te dni bila razglašena v Službenih novinah. S tem je ta uredba, ki bo olajšala težko gmotno stanje naših vojnih žrtev, dobila obvezno moč.

Notranji minister je imel prejšnji teden več shodov, ki so bili sijajno obiskani. Posebno velik shod je bil v Novem mestu, kjer je voditelja Slovencev poslušalo nad 6000 ljudi.

Pretekla nedelja je bila vsa v znamenju predvolilne borbe ter so bili širom države številni shodi. Notranji minister dr. Korošec je govoril v Litiji ter v Mariboru, kjer se je zbralo okrog 12.000 ljudi. Na mariborskem shodu je naglasil: „Nočemo biti boljševiki, niti fašisti, niti prvo, niti drugo nočemo biti. Želimo biti zavedni Jugoslovani in nič drugega.“ Veliko zborovanje JRZ je še bilo v Novem Sadu, kjer je govoril predsednik skupščine Čirić ter v Osijeku in Vukovaru, kjer sta govorila več tisoč glav množici minister Kabalin in Djura Jankovič.

Voditelj Slovencev
Dr. ANTON KOROŠEC

Gradbenega ministra Stošovića je italijanski kralj odlikoval z velikim križem italijanske krone.

„Njen ugled se je dvignil, ojačala se je na znotraj in na zunaj. Njeno gospodarstvo je močno. Meje so mirne, povsod so sami njeni prijatelji. Pri njenem kulturnem stremljenju in ob novih plodnih delih spremljajo Jugoslavijo iskrene želje italijanskega naroda.“ Tako so pisali največji italijanski časopisi o naši dvajsetletnici.

Generalni štabi Balkanske zveze so imeli svoje zasedanje v Atenah, na katerem je prišlo ponovno do izraza krepka volja zaveznikov, da bodo čuvali svoje meje.

Vsi večji evropski listi so pohvalno pisali o naši državi, ko smo 1. decembra praznovali 20 letnico naše svobode. Postavili so jo za vzgled notranje urejenosti in zunanje pomirjenosti. Naslikali kot državo, kjer je gospodarski napredek v polnem zagonu in ki na svojih mejah ne pozna nobenih nasprotnikov, ampak zgolj prijateljsko razpoložene sosedje.

Na Češkoslovaškem so izvolili novega predsednika republike v osebi dr. Emila Hache, ki nikdar ni bil politik, ampak samo znanstvenik. Imenovana je bila tudi nova vlada, ki ji predseduje Rudolf Beran. Češkoslovaška vlada je sestavljena iz 4 vlad: ena je osrednja vsedrjavna, ostale tri pa so deželne samoupravne in sicer ena za Češko, Moravsko, druga za Slovaško, tretja za Karpatsko Ukrajino. Nova zvezna država se počasi urejuje, kjer so sedaj tudi prenehali madžarsko-poljski napadi na Karpatsko Ukrajino, katere obstoj je sedaj zajamčen.

Dr. Korošec na shodih v Celju in Mariboru

20.000 udeležencev je poslušalo govor voditelja Slovencev.

Dne 4. decembra t. l. predpoldne je notranji minister g. dr. Korošec prispeal na shod v Celje. Ogromna množica ljudi iz mesta in okolice ga je navdušeno sprejela ter dolgo vsklikala njemu in predsedniku vlade g. dr. Stojadinoviću. Prvi ga je pozdravil župan mesta Celja g. Alojzij Mihelič, potem pa vsi ostali predstavniki. Zborovanje se je vršilo v dvorani Ljudske posojilnice, ki je bila nabito polna in prav lepo okrašena. Radi pomanjkanja prostora je moralo mnogo zborovalcev ostati zunaj. Zborovanje je otvoril župan g. Mihelič, ki je ob enem kandidat na listi JRZ. Potem, ko je spregovoril uvodne besede, je začel govoriti g. minister Korošec, ki je temeljito obrazložil delo sedanje vlade. Rekel je: „To je vlada dela, kruha in svobode“. Združeno opozicijo je pa označil za navadno zmešnjavo in dejal: Skupina voditeljev, ki se okoli dr. Mačka vrtijo, ni sposobna za uspešno in koristno delo, ker ima vsaka svoj program. Naša zmaga mora biti veličastna in polna, da bo naš kralj videl, kako narod zaupa svojim voditeljem. (Viharno vsklikanje kralju Petru II.) Z veličastno zmago bo prišel čas, ko se bodo rešila vsa pereča vprašanja. Ko je ponovno pojasnil zunanjo politiko vlade, ki je doprinesla v preteklih razburkanih časih naši državi popoln zunanji mir, je začela množica burno vsklikati zunanjemu ministru g. dr. Stojadinoviću, Korošču in vsem voditeljem JRZ, nakar je godba zaigrala „Hej Slovani“, ki so jo peli vsi zborovalci.

Maribor 4. decembra.

Mesto Maribor je bilo dne 4. decembra vse v zastavi. Pričakovalo je na dohod voditelja Slovencev notranjega ministra g. dr. Korošca. V to svrhu se je zbralo pred palačo Zadrugne gospodarske banke 12.000 ljudi iz mesta in okolice. Gospod minister se je pripeljal iz Celja točno ob 11. uri. Ob prihodu ga je narod navdušeno pozdravljalo, mestni župan g. dr. Juvan in drugi predstavniki so pa izrekli priščno dobrodošlico. Ko je stopil v nabito polno dvorano, kjer je bilo prirejeno zborovanje, so mu bile prirejene ponovne ovacije. Mnogo ljudstva je ostalo zunaj in poslušalo govor s pomočjo mikrofona. Predsednik zborovanja g. dr. Juvan je izrazil veselje vsega prebivalstva nad prihodom g. dr. Korošca in ga zaprosil za besedo. V tem trenutku so zborovalci ovacije ponovili in je preteklo precej časa, preden je bilo mogoče g. ministru govoriti. Prav poljudno je minister g. dr. Korošec obrazložil delo vlade s posebnim poudarkom na uspehi, ki jih je dosegla v blagor naroda in domovine. Zlasti je poudaril pravilno smer naše zunanje politike, s katero smo si pridobili prijateljstvo vseh naših sosedov in je dalje pripomnil, da so naše državne meje mirne, varne in da se vsi stanovi lahko nemoteno posvetijo svojemu delu brez strahu, da bi ji kakšni zunanji politični zapletljivi prekinili in jih klicali drugam. Gospod minister je končal svoj govor s preporečilom naj bi zborovalci delali na to, da bodo volilci 11. decembra oddali svoje glasove za listo g. dr. Stojadinovića.

Ministrova izvajanja so zborovalci mnogokrat prekinili z burnimi ovacijami.

Dr. Stojadinović v Ljubljani

Predsednik vlade g. dr. Stojadinović je imel 8. decembra volilni govor v Ljubljani. Na tem shodu je govoril tudi notranji minister g. dr. Korošec. Za govor obeh najvažnejših in najodgovornejših nosilcev sedanjega režima je vladalo vseh krogih veliko zanimanje.

Besede vredne zaupanja

Besede, ki jih je spregovoril naš ministrski predsednik dr. Stojadinović dne 13. novembra na zborovanju v Novem Sadu ter besede, ki jih je govoril madžarski minister zunanjih zadev g. Kanya v parlamentu v Budimpešti, so vendar vredne zaupanja. Gospod Kanya je rekel: V važnih vprašanjih ni med Jugoslavijo in Madžarsko tako rekoč nobenih nesoglasij in sem prepričan, da se bodo dobri odnosi med obema državama, ki temeljijo na medsebojnem spoštovanju, tudi v bodoče dobro razvijali.

G. Stojadinović je pa rekel: Vsemu svetu je znano, da so meje Jugoslavije pravično odmerjene, zapisane s krvjo in začrtane z mečem ter kostmi junakov. Takšne meje ni mogoče potegniti drugače. Mi smo bili in ostanemo narod bojevnikov in junakov, ki smo ustvarili enotno, nedeljivo in nikdar razdeljivo državo.

Brez dvoma je vredno zaupati tem besedam.

Moramo biti hvaležni

Obširna prekmurska ravan, valoviti teren na severni strani, povsod so ugodna mesta za gojitev sadnih dreves in deloma tudi vinskih trt. V tem ozemlju so naseljeni ljudje, ki so vneti kmetovalci, živinorejci, sadjarji, vinarji, gradniki in vmes tudi čebelarji. Toda pretekla so dolga leta preden je ta lepa pokrajina dobila kmetijsko šolo, ki je predpogoj vsakomur, ki želi v svojem gospodarstvu na kmetijah napredovati. Pred leti je bila za kmetijsko šolo v Rakičanu napravljena osnova. Pod današnjo vlado se je pa šola v vsem izpopolnila tako, da je že začela s poukom o kmetijski in gospodarski vedi naših gospodarstvenikov. Koliko koristnega za gospodarstvo se na šoli nauče, vedo samo oni iz kmečkega stanu, ki so določeni tečaj izvršili. Poleg drugih pridobitev za Prekmurje je prav gotovo tudi ta velevažnega pomena. Pridite in oglejte si šolo, moderna gospodarska poslopja, raznovrstne kmetijske stroje, silose, shrambe, moderne hleve, živinorejo, svinjerejo, perutninstvo, obširne in krasno urejene drevesnice, iz katerih si lahko nabavite vse vrste sadnih dreves in cvetic, pa se boste osebno prepričali, da je to res kmetijska ustanova prve vrste in da je v tem pogledu velika pridobitev za ves prekmurški kmečki stan.

Vladi, ki je te pridobitev v polni meri izpopolnila, res nesmišljeno

DVOLETNO JAMSTVO

SAMO ZA PRI NAS KUPLJENE

RADIOAPARATE MINERVA SACHSENWERK SIERA
ORION NORA
NEMEC JANEZ, MURSKA SOBOTA.

Velika izbira rabljenih aparatov z jamstvom.

Zamenjava rabljenih aparatov najugodnejše.

STROKOVNO POPRAVILO IN POLNENJE AKUMULATORJEV.

biti nehvaležni, ampak je naša moralna dolžnost, da jo podpremo tudi s tem, da bomo 11. decembra vsi glasovali za kandidata na njeni listi.

Grozen samomor

✓ Kronika nesreč v našem srezu že dolgo ni beležila tako groznega slučaja kot ga je beležila v ponedeljek dne 5. t. m. Ta dan je bila pripeljana v bolnico poštna uradnica M. Šafarič uslužbena pri pošti v Rogaševcih v nadi, da se jo reši pred posledicami strašnega dejanja poskusa samomora. Imenovana, ki je bila svojčas v službi tudi pri pošti v Murški Soboti in kot vestna, pridna in ustrezljiva uradnica splošno priljubljena, si je usodnega dne v hipni duševni zmedenosti s škarami prerezala vrat, glavo polila s petrolejem in zažgala. Hipoma je bila zajeta od plamenov, ki so ji prizadeli strašanske opekline. Sosedje so ji prihiteli na pomoč, tudi zdravnik je bil takoj pri rokah, da ji nudi prvo pomoč in odredil, da se jo hitro prepelje v bolnico. Na žalost, ponesrečenka je podlegla v bolnici posledicam težkih ran in opeklin. Slučaj je pri prebivalstvu izzval splošno sočutje, pri tovariših in svojcih pa globoko žalost in potrnost. Pogreb se je vršil drugega dne na mestnem pokopališču v Soboti in številno spremstvo je pokazalo, kako je bila pokojna Šafarič pri nas priljubljena. Težko prizadetim starišem in sorodnikom izrekamo naše sožalje. N. p. v m.

V oktobru so narasle vloge pri slov. hranilnicah za 24 milj. din

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so narasle pri 29 slovenskih hranilnicah v mesecu okt. 1938 vloge na knjižnice za 16 milj. na 618.1 milj., din, vloge v tekočem računu za 8 milj. na 441.4 milj., skupne vloge pa za 24 milj. 1.059.581.469 din. Te številke so prav razveseljive, če se pomisli, da so morale hranilnice v septembru izplačati svojim vzemirjenim vlagateljem 55 milj. več, kakor so od njih v istem času prejele. Seveda je zadnja številka tudi dokaz, koliko gotovine so znale zbrati hranilnice v najkrajšem času, za vlagatelje. Vendar ne smemo pozabiti, da so tudi v septembru izkazovale številne hranilnice porast vlog. To je bilo sledečih 9 hranilnic: Črnomelj, Novo mesto, Slovenj Gradec, Marenberg, Slov. Bistrica, Ptuj, Ormož, Gornja Radgona in Murška Sobotica.

V oktobru so narasle vloge na knjižnice pri 8, vloge v tekoč. rač. pri 11, skupne vloge pa celo pri 14 hranilnicah. Število vlagateljev na knjižnice je naraslo pri 8, v tek. rač. pri 6, skupaj pri 7 hranilnicah. Znašalo je 132.247.

Te številke dokazujejo, da se vloge in zaupanje v denarne zavode hitro vračajo in da smemo upati, da bo kmalu zopet doseženo stanje iz avgusta.

DOMAČE VESTI

Murška Sobotica:

Praznovanje 1. decembra.

Tudi Murška Sobotica praznuje vsako leto državni praznik 1. december. Letos ga je praznovala še prav posebno slovesno. Radi slabega vremena je na predvečer bakljada po mestu odpadla. Zato je 1. decembra po sv. mašah bila povorka z gasilsko godbo na čelu, ki je krenila izpred kat. cerkve in šla skozi mesto v park in od tu v grajsko dvorišče. Povorke so se udeležila vsa društva v krogih in civilu ter prav veliko število ostalega naroda ter vsa osnovna in srednješolska mladina. Po uvodnem pozdravu je župan g. Hartner pred občinskim domom, udeležencem povorke v kratkih toda jedrnatih domoljubnih besedah obrazložil pomen proslave državnega praznika 1. decembra, posebno letos, ko se ob enem obhaja tudi 20. letnica ujedinitja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pozval je navzoče, da zakličejo Nj. Vel. kralju Petru II. v znak udanosti trikrat živijo, nakar je godba zaigrala drž. himno.

V daljšem govoru je nato ravnatelj gimnazije g. ing. Zobec pojasnil navzočim dolgoletno borbo za lastno državo južnih Slovanov. Vsi navzoči so z velikim zanimanjem sledili izvajanju gospoda ravnatelja. Ob zaključku je godba zaigrala „Hej Slovani“, nakar se je večina udeležencev podala v Sokolski dom na slovestno zborovanje, ki ga je priredil Sokol. Tu se je prečitela poslanica Saveza sokola kraljevine jugoslavije, nakar je bila prisega novih članov. G. Niževicer je imel zelo lep domoljubni govor, ki ga bomo objavljali v obliki podlistka v našem listu.

Člani prosvetnega društva so pa proslavili državni praznik 1. decembra pred sv. mašo v Prosvetnem domu.

Tako javna, kakor privatna poslopja so bila na ta dan kljub slabemu vremenu prav lepo z zastavami okrašena.

— Šahovska simultanka g. Vidmarja. Znani šahist g. Ciril Vidmar, predsednik dravske šahovske zveze, bo igral v torek, dne 13. t. m. v M. Soboti simultanko proti 25—30 nasprotnikom. Prijave sprejema in potrebne informacije da g. Kardoš Evžen, trgovec v Murški Soboti.

— Namesto venca na grob blagopok. tragično preminuli gospodični Reli Šafaričevi je obitelj odvetnika Dr. Brumena v Murški Soboti darovala znesek Din 100.- za revne otroke Kolu jugoslovanskih sester v Murški Soboti.

— **Poroka.** Dne 4. decembra t. l. sta se poročila v stolni cerkvi v Mariboru gospod dr. Odon Planinšek, sodnik okrožnega sodišča v Murski Soboti in meščanskošolska učiteljica gospodična Mila Senčar iz Ptuja. Čestitamo!

— **Akademski ples.** Vsled velikega števila zabav, ki se vršijo v mesecu januarju, smo prekršili tradicijo in se ne bomo vršili naš ples kot običajno 5. januarja, temveč 17. dec. 1938. Predpriprave so v polnem teku. Klub je angažiral za to plesno prireditev Adamičovo jazz kapelo, ki slovi kot najboljša v Ljubljani. Plesalci bodo torej v polni meri prišli na svoj račun. Pa tudi ostali, ki ne plešejo, se ne smejo smatrati zapostavljene, kajti za te smo preskrbeli vse potrebno v baru pa tudi v „Dalmatinsko klet“ bodo dobrodošli. Toda preden se vam bo dovolilo uživati te zemeljske dobrine, Vas bomo obrali za 10 Din, to je namreč običajna vstopnina za našo plesno zabavo. Pričakujemo, da bo klubov trud z strani občinstva obilno poplačan. (Mize se lahko že v naprej rezervirajo v Sok. domu 16. in 17. t. m.) — K. P. A.

— **Šoferska šola jugoslovanskega Touring-Cluba v M. Soboti,** priredi šoferski tečaj za poklicne šoferje in samovozake. Tečaj se sestoji iz teoretičnega in praktičnega dela. Teoretična predavanja se bodo vršila v večernih urah, praktične vaje pa po dnevi upoštevajoč želje posameznikov in oddaljenost. Začetek tečaja bo 12. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani restavracije hotela „Slon“ (pri Bacu) v Murski Soboti. Kdor se za tečaj zanima naj se osebno ali pismeno javi pri vodstvu šof. šole J. T. K. Murska Sobotica, dvorišče hotela „Slon“.

— **Popravek.** V številu 48 našega lista smo poročali, da je bila shramba lokomotive gospoda Vöröš Ludvika iz Fokovec, ki je popolnoma zgorela, zavarovana. Danes to preključimo, ker smo doznali, da ni imel g. Vöröš to poslopje in lokomotive zavarovane.

RICHARD VOSS:

Rešitev iz vode.

Nič več nisva mislila, da je najino življenje v nevarnosti; nisva mislila več na najino zgodnjo smrt in na to, kako lep bi bil še lahko svet za naju dva. Sredi nevarnosti, ko je divjalo okoli naju penete se valovje, ko je tulilo nad nama šumenje in bobnenje višav, ko je razbijalo zvonjenje, sva mislila samo nato, da se ljubiva, da sva skupaj, da bova skupaj umrla.

Na nikakšno rešitev nisva več upala...

Tesno sva bila objeta in čakala na smrt. Vsak trenutek sva pričakovala, da se bo najin otoček pod nama raztrgal, da bova utonila v rjavečih vodah, in zato sva se tako tesno, tesno objemala.

Nič več nisem mislil na svoje cvetoče življenje in zgodnjo smrt; tudi ne na svojo sladko mater, ampak mislil sem brez prenehanja samo na Judito in na to, da pojdem z njo vred v smrt.

Zato že nisva prav nič več bala, bila sva docela mirna in čutila sva se

Petanjski most

Delo na zgraditvi mostu precej hitro napreduje. Sedaj se betonirajo mali mostovi na dovoznih cestah od gostilne Koš do Mure. Ako bo vreme dopuščalo, bodo kmalu začeli z delom mostu na reki. V to svrhu so že napravili lasten brod.

O potrebi mostu v Petanjcih se je govorilo, pisalo, vlagalo prošnje, sklepalo na raznih sestankih i. t. d. že od leta 1920. Toda tozadevno prizadevanje je ostalo na mrtvi točki vse do leta 1936. Le z nastopom vlade g. dr. Stojadinovića in z imenovanjem g. dr. Natlačena za bana naše banovine, se je začelo večje zanimanje za to veljavno prometno pridobitev, kateri je današnji g. ban zelo naklonjen. Volilci Prekmurja, posebno oni iz sreza Murska Sobotica, naj se zavedajo te važne pridobitve in oddajo svoje glasove za kandidata na vladni listi.

Naši delavci se vračajo

V zadnjem času je prišlo mnogo skupin naših sezonskih delavcev iz Nemčije in Francije. Videti je na njih, da so morali težko delati in mnogo trpeti. Z zaslužkom so pa v splošnem zadovoljni, tudi se ne pritožujejo radi zoperstavljenj, marveč pravijo, da se je z njimi povsod dostojno postopalo. Naj srečno preživijo zimski čas pri svojih doma, se okrepijo in tako pripravijo za bodoče sezonsko delo.

Ali ste že plačali naročnino?

Leto se bliža h koncu, še mnogo je pa naročnikov našega lista, ki niso poravnali naročnine. Ni to dovolj z veseljem prejemati list, ki vam objavlja razne novosti, ampak potrebno se je zavedati, da je obvezno naročnino lista redno poravnati. Vsem onim, ki so naročnino plačali, se zahvaljujemo, druge pa prosimo, da vsaj do konca leta poravnajo naročnino sicer bomo primorani isto zakonitim potom iztirjati.

srečna. Majska noč, ki naj bi postala najina smrtna noč, je bila čedalje svetlejša. Na nebu ni bilo oblaka; samo vojska zvezd in zlati mesečev srp. Plaval je visoko nad nama kakor nebeško znamenje.

Ob Juditini strani na veji cvetočega belega trna je spet sedel kos. Glavo je vtaknil pod peroti in zaspal. Samo enkrat sem izpustil Judito, stopil do roba in razdelil vrbove veje... Vse naokoli nič drugega kakor divja, valoveča voda, nad njo v nežni sopari gorovje. Kjer je bil breg zelo visok, so ogroženi prebivalci naložili visoke grmade in jih zažgali. Plameni so švigali pod nebo, kakor ogromne plamenice so svetili razdejanju. In okoli ognja stražeti, v strahu čakajoči ljudje.

Ti bi naju bili lahko rešili! Nekajkrat sva bila docela blizu brega in ognjev. Toda vrbovo grmovje je bilo pregošče, da bi naju bil mogel kdo opaziti. Kričal sem. Vendar pa me skozi vse divje glasove vode in viharja ni nihče čul. Tako naju je gnalo dalje in dalje skozi obsijano

POZOR! Preselil sem svojo trgovino na Glavni trg!

POVEČANA ZALOGA, VEČJA IZBIRA, NIZKE CENE, SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

Velika izbira najnovejših in najboljših radijskih aparatov, na odplačilo do 18 mesecev.

HORNYPHON, RADIONE, MEDIATOR, LÖWE itd.

ŠIVALNI STROJI od Din 1525.— naprej.

PISALNI STROJI od Din 1800.— naprej.

FOTOGRAFSKI APARATI, OTROŠKI VOZIČKI i. t. d., i. t. d.

Tehnična trgovina:

STIVAN ERNEST, M. Sobotica GLAVNI TRG.

Tudi naši Nemci bodo volili listo predsednika vlade

Tagespost, ki izhaja v Grazu, je dne 4. decembra obelodanila lep članek o naši državi. Predvsem opisuje zgodovino združenja Jugoslovancev in poudarja, da bo imela Jugoslavija lepo bodočnost, ako bo složna in miroljubna in ako se bo nadaljevala politika sedanje vlade, ki je v zadnjih treh letih doprinesla Jugoslovancem tako lepe uspehe v notranjem in zunanem pogledu. Z veseljem konstatira, da so se jugoslovanski Nemci odločili glasovati za listo predsednika vlade g. dr. Stojadinovića, ki je razumno uredil mirno sožitje narodnih manjšin in jim dal enake pravice kot jih uživajo ostali državljani jugoslovanske narodnosti.

V Španiji in na Kitajskem bojišču, kjer so Japonci zopet potisnjeni v obrambo, se v preteklem tednu ni zgodilo nič novega.

V Franciji so 30. novembra proglasili splošno stavko radi nekaterih uredb, ki jih je izdala vlada. Stavko so organizirali komunisti pa je propadla, ker le 30% vsega delavstva ni prišlo na delo. Tako je sedanja vlada ostala gospodar položaja.

Voditelja romunske „Železne garde“ (fašisti) ter 13 njegovih soujetnikov so orožniki postrelili, ko so na prevozu iz ene jetnišnice v drugo, hoteli zbežati. V Rumuniji je ta dogodek vzbudil veliko razburjenje.

majsko noč in midva sva izvedela, kako lepo je življenje in kako lepa naj bo poslednja najina noč na svetu.

Toda prešeren sem pa še bil v svoji poslednji noči življenja. Dejal sem Juditi, da bi jo apeljal v skušnjava:

„Toliko najinega otočka je že voda odtrgala! Vrbam pod nam so se še tako zrahljale korenine, na naju ne bodo mogle več dolgo nositi. Enega izmed naju bi morda še nosile. Toda le enega!“

Kaj mi je na to odgovorila Judita? Niti besede!

Odtrgala se je od mene, toda takoj me je spet objela z obema rokama. Za trenutek je ostala negibna in poljubila me je na usta. Trikrat me je poljubila. Trikrat sem čutil njene mehke, tople, nežne ustnice, kako so se pritiskale na moje. Potem pa me je izpustila, z ustnicami in z očmi se mi je nasmejala in — kakor martinček se je splazila od mene, k vrbam, da bi se brez besede vrgla skozi grmovje v rjave, tuleče valove.

Ker je mogla zrahljana ladjica nositi te še enega izmed naju, je hotela

Razvoj samoupravnih hranilnic v dravski banovini v letih 1918-1938

V zvezi s kmečko zaščito je bilo omogočeno denarnim zavodom vseh vrst, torej tudi hranilnicam, da se poslužijo zaščite za svoje obveznosti v smislu raznih zakonov in uredb. Od 29 slovenskih hranilnic se je 1 morala zateči k izvensticijski likvidaciji v smislu te uredbe, izmed ostalih 28 pa se je poslužilo zaščite v obliki odloga plačil za največ 6 let 15 zavodov, ki so deloma tudi znižali obrestno mero za vloge 2—4%. Največja med njimi — Mestna hranilnica ljubljanska se je medtem 4. apr. 1938. že odrekla zaščiti.

Ker veljajo vse vloge, ki se vložijo v zaščitene denarne zavode po onem dnevu, ko se je zavod poslužil zaščite (vložil prošnjo za zaščito), za nove in vedno razpoložljive ter se morajo upravljati tako, da so vedno razpoložljive, se opaža pri hranilnicah precejšen dotok novih vlog, ki se obrestujejo do 5%. Seveda je položaj zavodov precej neenoten. Zavodi, ki so skrbeli za vlagatelje in so pričeli oproščati stare vloge, četudi od začetka le v malih zneskih, postopoma pa vedno več, so imeli zelo lep dotok novih vlog, pri drugih pa je bil dotok manjši. To je bilo odvisno od tega, koliko so mogli izterjati od svojih starih posojil.

SOKOL

Na prizadevanje brata Nišlvecerja na sokolski seji v Mariboru se bo v bodočem letu vršil v Murski Soboti sokolski župni zlet. — Zdravo!

iti od mene; da bi mi dala poslednjo mogočnost rešitve, se je hotela vreči v vrtnice; zapustiti me je hotela; umreti je hotela brez besede, brez stoka — potem ko me je nežno poljubovala.

Z bliskovito naglico sem moral pri-skočiti. Komaj sem jo še prijel in s silo zadržal tako hitro in spretno se je izvila skozi vrbe.

Zdaj pa sem jo trdno držal, trdno na svojem srcu!

Pri tem se je kos zbudil in veselo začel žal.

Kakor vrisk se je slišalo.

In potem se je zgodil drugi čudež: rešila sva se! Pomoč je prišla, ko je bil najin čolnček že tako majav in nezanesljiv, da naju ne bi bil mogel več dolgo nesti. Že sva videla, kako se pod nama vođa lesketa; že sva čutila, kako nama oplakuje noge. Samo še nekaj minut bi šlelo najino življenje.

Tedaj pa se je otok iznenada na sredi prelkal... Toda namestu da bi se potopila, sva trdno nasedla na bregu. Prav v trenutku, ko bi naju morali valovi pogoltniti, naju je zaneslo na kopno. Kos je odletel. (Dalje sledi).

AKADEMSKI PLES 17. XII. 1938. Igra Adamič jazz

Nišliver Slavko:

„Ob dvajsetletnici!“

„V imenu Njegovega Veličanstva Kralja Petra I. proglašam zedinjenje Srbije z neodvisno državo Slovencev, Hrvatov in Srbov v edinstveno kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.“

S temi besedami je regent Aleksander na današnji dan pred 20 leti v Beogradu v hiši gospe Krsmanovičeve proglasil ustanovitev naše države.

Državniški akt prvega decembra 1918 je bil le logičen zaključek stoletnih stremeljenj in stoletne borbe za dosedo edinstva tudi v državno-političnem smislu, kajti da smo Slovani na jugu po jeziku in krvi eno od Beljaka do Črnega morja, je narod vedel že davno; že davno so njegovi najboljši možje oznanjevali bratstvo Južnih Slovanov. Že bosanski Kralj Štefan Tvrdko se v letu 1390 imenuje: „Po božji milosti Kralj Raške, Bosne, Dalmacije, Hrvatske in Primorja“; humanist Juraj Žižković piše v letu 1487. v svojem zgodovinsko-geografskem spisu, „da živi na področju stare Ilirije en narod iste krvi“.

Pesnik Ivan Fran Gundulič končuje leta 1630 svoj spev o Dobrovniku:

„Okoli tebe z oba kraja
Slovinska je sva država“.

Filip Grabovac je leta 1747 zapisal: „Tak je običaj vedno bil v narodu ilirskem in Slovinskem in Hrvatskem, a to je eden jezik, dasi so tri imena.“

In naš prvi pesnik Valentin Vodnik pravi dne 4. XII. 1797 v prvi številki — prvega slovenskega časnika „Ljubljanskih Novic“ v članku „Povedanje od slovenskega jezika“:

... Kranjci so en odraslek velikega slovinskega naroda, kateri zdej prebiva od Tržaškega morja noter do zmuzlega morja v Moškovijsi ... Skoraj vse ljudstvo v tem prostori so Slovinci, to je Kranjci, Slovenci, Hrvatje, Dalmatinci, Bosnjaki, Slavonci, Slovaki — ti so ta kraj Donave. Na unem kraju Donave pa so Pemci, Moravci itd. Ti vsi imajo sploh ime, da so Slovenci, ino imajo jezik od ene matere, namreč slovenski jezik.“

Ban Jelačić je govoril dne 6. 6. 1848 v hrvatskem saboru: „Nemojmo govoriti sada o serbstvu in o hrvatstvu, mi smo vsi jedan narod, jedna braća brez razlike vjere!“ Leto pozneje pravi veliki jugoslovanski vladika Josip Juraj Strossmayer: „Najglavnejše je zadaća Jugoslavljana združiti se, složiti i ujediti!“

Koroški rodoljub Matija Majer Zilski je pisal leta 1858 novosadski „Sedmici“: „Ne podirati, nego vzajemno se podpirati!“ in dalje — „Ni mogoče, da bi v Jugoslaviji bila vsa drevesa jablane, vse gore se imenovale Balkan, vse reke Sava, vsa mesta Celovec, isto tako to ni mogoče in tudi za našo književno slogu to ni potrebno, da bi moral biti in se zvati vsak naš književnik v Jugoslaviji Srb, ali Hrvat, ali Bolgar ... mi moramo biti štirje bratje v eni družini.“

In Fran Levstik je zapisal leta 1867 v „Slovenskem jugu“: „Samo ena pot je, po kateri utegnemo ubežati temu zlu (to je propasti Slovencev, to je, da se najdemo v politični solidarnosti z junaškimi brati, kateri so iste matere, istega jezika ... Za to misel se bomo trudili in delali, dokler ne bode postala živa resnica.“

Veliki Hrvat Stjepan Radić pravi leta 1902: „Istina je, da naš svijet po zdravom razumu sudi, da su Hrvat i Srb dva rodjena brata, da govore jednim jezikom.“

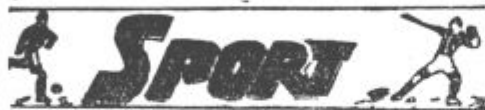
Dne 19. XI. 1912 piše ljubljanski „Slovenec“: „Različni modrijani naj se le pričajo med seboj, ali se bo

Slovenec pohrvatil, ali bo obdržal svojo individualnost i. t. d. — ... naše ljudstvo, politično izšolano, si nobenih takih skrbi ne dela. Bistvene razlike med nami ni nobene; ali postanemo Slovenci Hrvatje ali narobe, ali pa si vsi skupaj drugo ime nadenemo, to je čisto vseeno.“

In preporoditelj Slovencev, veliki prijatelj teptanih in zatiranih, služabnik božji dr. Janez Evangelist Krek je predaval leta 1913. na Jesenicah: „... Povsod, koder tečejo naše reke, povsod tam se je naselil naš narod. Naše reke pa tečejo proti Beogradu in Črnemu morju, nobena naša reka ne teče n. pr. proti Dunaju. Ob naši Savi biva od Triglava do Črnega morja isti narod kakor mi.“

To je le nekaj najznačilnejših izrekov naših velemož, le nekaj pisanih dokazov; narod naš pa hrani še druge dokaze o edinstvu njegovem, dokaze, pisane s krvjo.

(Dalje sledi.)

Efektna zmaga Mure v Mariboru

Mura : Rapid 4:1 (2:0)

Vsi naši časopisi z največjim pri-znanjem komentirajo sijajno zmago Mure proti Rapidu v Mariboru.

Igra je bila zelo živa in hitra ter tudi ostra. Mura je presenetila s hitro in premišljeno igro, ki jo je zelo dobro dirigiral odlični centerhalf. Napad je uporabljal dolge prepločke in na ta način hitro osvajal teren. Rapidova formacija ni nudila posebno dobre skupne igre. Posebno v prvem polčasu je imel Rapid ogromno dela, da se je ohranil nevarnih napadov. Najboljši del je bila krilska vrsta, ki je svojemu napadu pošiljala lepe in uporabne žoge, ki pa so ostale navadno na nogah hitrih murinih branilcev. Kadar pa se je kdo odločil do strele, je ta postal plen odličnega vratarja Jandi-a.

Sodil je ss. g. Bergant iz Maribora korektno in objektivno.

Slavija : Mura 2:1 (0:1)

V primeri s tekmo proti Rapidu je enajstorica Mure popolnoma odpovedala, kar gre gotovo na račun tega, da je podcenjevala nasprotnika. Večina Murinih igralcev je nastopilo s poškodbami od zadnje tekme. Mura je bila v polju sicer nadmočna, toda napadalci niso znali izkoristiti marsikaterega zrelega položaja in tako ni čudno, da so morali pustiti obe točki nasprotniku. Muraši so naredili tudi veliko taktično pogreško, ko so šli prav vsi v napad dočim so pustili v obrambi le enega branilca ter vratarja, tako je padel drugi gol v zadnji minuti drugega polčasa. V začetku drugega polčasa diktira sodnik na največje presenečenje radi roke enajstko proti Muri. Igralci so bili res presenečeni, saj sta bila pri morebitni roki pri žogi edino dva igralca Slavije. Ko je en igralec vprašal Fleša, zakaj je prisodil sodnik enajstko je on odgovoril, da ne ve zakaj. Sodnik je razgovor stišal in je Fleša kratkoma izključil. Neupravičena enajstmetrovka ter izključitev je demoralizirala moštvo.

Sodil je ss. g. Hobacher iz Celja zlasti v drugem polčasu zelo pristransko v škodo Mure.

Turizem (tujski promet);
navodila za smotreno sodelovanje celokupne javnosti pri njega pospeševanju.

5. da se strogo pazi na urejen cestni promet. Posebne motorizirane prometne policijske patrulje, orožništvo, pa tudi policijski organi imajo dolžnost, da pri vsaki priliki nadzorujejo promet ter podajajo pristojnim oblastvom prijave o vseh kršitvah. Z vsoto strogostjo je nastopati zlasti proti onim, ki se obnašajo renitentno ali ki kljub pouku ponovno kršijo prometne predpise. Pri tem naj bi sodelovala z aktivno podporo celokupna javnost;

6. da se stalno polepšuje zunanje lice ljudskih bivališč in turističnih krajev. Zato naj se omislijo čimprej gradbene osnove (regulacijski načrti itd.), da se tako zavaruje zidanje in gradbeno urejevanje z ozirom na estetsko in arhitektonsko stran, pri čemer je strogo paziti na varovanje narodnega stavbnega sloga; dalje, da se nalagajo parki, sprehajališča, razgledišča; skrb za zunanji okras stanovanj in kraja s cvetjem in zelenjem itd.;

7. da se čuvajo turistične in turistično-sportne naprave, markacije, orientacijska znamenja in napisi, klopi po parkih in sploh vse javne naprave, ki naj služijo olajšanju in pospeševanju prometa in so zato tudi tujskemu prometu potrebne. Vsak vandalizem je treba brezobzirno zatreti; s tem se bomo obvarovali ponekod znatne materialne škode, predvsem je to postulat ugleda zemlje in njenega prebivalstva;

8. da se čuvajo in ohranijo vsi spomeniki prirodne, zgodovinske ali umetniške vrednosti;

9. da se varuje narodno blago katere koli vrste (folklor); tam, kjer še ni odkrito, naj se pristopi k smotrenemu zbiranju in izkoriščanju v turistične in kulturne svrhe; vso pozornost je treba posvečati zlasti narodni noši in narodnim običajem;

10. da se posveti pozornost varstvu naše favne in flore; zlasti naša planinska flora ne sme biti objekt brezvestnega uničevanja ali celo kupčije;

11. da se pobiha pijančevanje; odnosne izgrede je v kali zatreti;

12. da se skrbi v splošnem, brez-pogojno pa v turističnih središčih za absolutno javno varnost. Vse, kar je v tem cilju potrebno, naj ukrenejo krajevno pristojna oblastva;

13. da se dvigne udobnost naših gastišč in zasebnih stanovanj, poskrbi za absolutno čistoto v njih, posveča v gostinskih obratih kar največja pozornost dobro pripravljeni, zdravi hrani in pijači, okusni in pozorni postrežbi; specialitetam domače, narodne kuhinje naj se pri tem odmeri časno mesto;

14. da so v turističnem kraju vse gostom namenjene dajatve strogo solidne, cene stalne in enake brez razlike tako za domače kakor za tuje goste;

15. da se strogo ravna po predpisanih maksimalnih cenah in drugih tarifah; v nobenem primeru niso dovoljeni samovoljni prekrški v teku veljavnega razdobja ali med sezono;

16. da se onemogoči vsaka nelojalna konkurenca kot izrodek nesolidnosti, nerealnosti in gospodarske nepremišljenosti; to velja za vsakogar, ki daje svoje usluge tujcem proti plačilu na razpolago; končno

17. da se skrbi s primernimi prireditvami, zabavami itd. za razvedrilo gostov, a tudi za njihov mir, kadar je čas za to. Gost, ki je na oddihu ali

na okrevanju, potrebuje celo mnogo miru; zato je v času počitka z vsemi sredstvi preprečevati povzročanje nemira, ropota, kričanje ali razgrajanje. Isti svrhi služi, če je poskrbljeno z izolacijskimi napravami, da se zvočnost zmanjša odnosno omili. Konec.

RAZGLAS.

V „Murski Krajini“ št. 47 z dne 20. XI. 1938 razglašeni občni zbor podpisane zadruge ni bil sklepčen. V smislu § 35 pravil se bode vršil dne

18. decembra 1938 ob 11 uri

drugi občni zbor z istim dnevnim redom in v istem lokalu ter bode sklepal ne glede na število navzočih članov.

PREKMURSKA POSOJILNICA

Prepričajte se in si oglejte brezobvezno za nakup

ZALOGO

perila, najmodernejših klobukov, rokavic, dežnikov, nogavic ter ostalo manufakturno blago pri tt.

EBENŠPANGER ŠALAMON
MURSKA SOBOTA, Glavni trg.

Naše cene so naša reklama!

Razna darila za Božič

si boste nabavili pri nas
NAJBOLJŠE IN NAJCENEJŠE.

BUDILKE

najboljše marke

JUNGHANS, — KIENCLE,
— MAUTHE —

že od . . Din 49.-

brez zvonca Din 30.-

žepne ure od Din 39.-

z dvoletno pismeno garancijo.

DITTRICH FRANJO

MURSKA SOBOTA, Aleksandrova cesta 25-

iz delovanja Zdržbe

trgovcev v M. Soboti

Delitev koledarjev in drugih priložnostnih daril.

V pisarno združenja so prišli člani vprašati, dali sme trgovec sedaj za Novo leto prodajati koledarje. Na to vprašanje pojasnujemo, da sme trgovec koledarje prodajati po ceni, ki so v prostem trgovskem prometu v običaju. Nikakor pa ni dovoljeno, da se za Novo leto delijo koledarji brezplačno med konzumente, ali da se jih prodaja po neki fingirani ceni, ki ni v skladu s trgovsko-prodajno prakso. Pri tej priliki opozarjamo vse člane ponovno, da je delitev koledarjev ali drugih priložnostnih daril ob večjih praznikih i. t. d. po sklepu XV. redne glavne skupščine absolutno prepovedano. Kdor bi ravnal drugače, mora računati na posledice.

